

DE MAAKBARE MENS VZW

De Maakbare Mens vzw is een nieuwe, kritische beweging die de ethische discussie over medische en biotechnologische ontwikkelingen wil aanwakkeren.

De Maakbare Mens vzw behoort tot de werksoort beweging binnen het sociaal-cultureel volwassenenwerk. De aanvraag tot subsidiëring voor de beleidsperiode 2005-2009 werd door de Minister van Cultuur goedgekeurd.

De Maakbare Mens vzw volgt de algemene medische en biotechnologische ontwikkelingen aandachtig en kritisch en focust elk jaar op een ander thema: genetisch testen (2005), orgaandonatie (2006), medicalisering van de samenleving (2007), sport en ethiek (2008) en verlenging van de levensduur (2009).

Op 10 oktober 2005 lanceerden we onze allereerste campagne. Centraal staat de brochure 'De 10 grootste misverstanden over genetisch testen'. Met de campagne willen we de vooroordelen over genetisch testen de wereld uithelpen. Waarom? We willen ertoe bijdragen dat mensen een gefundeerd standpunt over genetisch testen innemen dat niet is gebaseerd op misverstanden.

Om zoveel mogelijk in te spelen op de actualiteit organiseren we ook projecten rond thema's zoals 'maakbare schoonheid' en 'maakbaar brein'. De enquête over esthetische chirurgie past binnen het thema 'maakbare schoonheid'.

De Maakbare Mens vzw erkent en houdt rekening met het ethisch pluralistisch karakter van onze samenleving. Dit neemt niet weg dat we eigen standpunten innemen over allerlei bio-ethische kwesties. Uitgangspunten hierbij zijn humanistische waarden zoals vrijheid, zelfbeschikking, autonomie, gelijkheid, rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid en solidariteit.

De Maakbare Mens vzw
Lange Leemstraat 57
2018 Antwerpen
03/ 233 70 32
info@demaakbaremens.org
www.demaakbaremens.org

INLEIDING

De ontwikkelingen in de esthetische chirurgie volgen elkaar razendsnel op. Op de tafel van de esthetisch chirurg wordt schoonheid steeds meer maakbaar. Strakke huid, gevulde lippen, grotere of net kleinere borsten... Steeds meer vrouwen - en de laatste jaren ook mannen - ondergaan een esthetische operatie.

Esthetische of cosmetische chirurgie is een specifieke vorm van plastische chirurgie. Het gaat om ingrepen die het lichaam mooier maken, maar die medisch gezien niet noodzakelijk zijn.

In de toekomst zullen esthetische ingrepen zo vanzelfsprekend worden als een bezoek aan de kapper, voorspellen sommige plastisch chirurgen. Toch holt het maatschappelijk debat over esthetische chirurgie de feiten en de mogelijkheden achterna.

Daar wil De Maakbare Mens vzw iets aan doen. Met de resultaten van deze enquête willen we de maatschappelijke discussie over de mogelijkheden en grenzen van de esthetische chirurgie aanwakkeren. Want, elk van ons zal wellicht vroeg of laat, rechtstreeks of onrechtstreeks, geconfronteerd worden met esthetische chirurgie.

Wat is de visie van Vlamingen op esthetische chirurgie? Deze vraag stond centraal in de enquête die De Maakbare Mens in juli 2005 lanceerde.

We wilden te weten komen of jongere mensen meer begrip hebben voor esthetische chirurgie dan oudere mensen, of een neuscorrectie maatschappelijk meer aanvaard wordt dan een borstkasvergroting en hoeveel Vlamingen het mogelijk achten dat ze in de toekomst een esthetische operatie ondergaan.

We peilden ook naar de visie van Vlamingen op mogelijke toekomstige ontwikkelingen. Wie vindt het een goede evolutie als esthetische chirurgie steeds alledaagser zou worden? Zou er in de toekomst bij elke consultatie een psycholoog aanwezig moeten zijn die nagaat of de patiënt een weloverwogen beslissing neemt? Moet de titel van plastisch chirurg officieel erkend worden?

De Maakbare Mens vzw peilt bovendien naar de redenen waarom Vlamingen vóór of tegen esthetische operaties zijn. Vinden ze esthetische chirurgie te duur? Is het beter om jezelf te aanvaarden zoals je bent?

Tenslotte wil De Maakbare Mens vzw te weten komen hoe Vlamingen verklaren dat anderen een esthetische ingreep ondergaan. Ondergaan ze een esthetische operatie omdat de reclame- en schoonheidsindustrie het hen aanpraten, om zich beter te voelen of om er jonger of beter uit te zien?

Het antwoord op bovenstaande vragen is belangrijk om de discussie over esthetische chirurgie op een doeltreffende manier te kunnen voeren. Op basis van de bevindingen zal De Maakbare Mens vzw in haar activiteiten rond het thema 'Maakbare Schoonheid' andere accenten leggen. We houden Vlaanderen op de hoogte via onze website en nieuwsbrief.

Veel leesplezier!

ENKELE OPVALLENDE VASTSTELLINGEN

- De algemene tendens is dat bijna iedereen esthetische chirurgie aanvaardbaar vindt of toch in sommige gevallen. Slechts 2,2% vindt esthetische chirurgie niet aanvaardbaar, dit is verrassend weinig. Als we echter peilen naar de houding tegenover specifieke ingrepen en situaties wordt duidelijk dat de meerderheid esthetische chirurgie aanvaardbaar vindt, maar enkel in bepaalde omstandigheden. Zo kunnen bepaalde ingrepen, zoals bijvoorbeeld de borstkasvergroting voor mannen, op heel weinig begrip rekenen. Andere ingrepen zoals een borstverkleining of het witter maken van de tanden kunnen op meer steun rekenen. Ook de situatie waarin iemand die een ingreep wil ondergaan zich bevindt is van belang. Zo kan een vrouw die al meerdere ingrepen achter de rug heeft en nu een nieuwe ingreep wil op weinig begrip rekenen. Een jongen die zijn uitstaande oren laat corrigeren of een vrouw die na drie zwangerschappen haar borsten laat liften, kan op veel meer begrip rekenen.
- Op een aantal vlakken stellen we significante verschillen vast tussen mannen en vrouwen, jongeren en ouderen, mensen die zelf reeds een ingreep ondergingen en mensen die zelf geen ingreep ondergingen. Er zijn echter geen situaties waar jongeren bijvoorbeeld wel begrip voor hebben en ouderen helemaal niet. De verschillen die er zijn, hebben eerder te maken met de mate waarin men begrip heeft voor een situatie of akkoord is met een stelling. Zo is er als we peilen naar de algemene houding tegenover esthetische chirurgie tot onze verbazing geen verschil tussen de leeftijdscategorieën, jongeren staan dus niet positiever tegenover esthetische chirurgie dan ouderen. Tussen mannen en vrouwen is er wel een verschil, we stellen vast dat de houding van mannen net iets positiever is.
- Een vaststelling die in het oog springt, is dat mensen geneigd zijn esthetische chirurgie te 'psychologiseren'. Zo worden 'om zich beter te voelen' en 'omdat ze psychologische problemen hebben' aangeduid als de belangrijkste redenen van mensen om een esthetische ingreep te ondergaan. Ze scoren beter dan 'om er jonger of beter uit te zien', waarvan wij verwacht hadden dat dit de voornaamste reden zou zijn. Men is er ook meer van overtuigd dat mensen die een esthetische ingreep ondergaan zich nadien beter voelen dan dat het resultaat van esthetische chirurgie mooi is. Hierbij aansluitend is de overgrote meerderheid ermee akkoord dat het beter zou zijn dat de patiënt bij bepaalde esthetische ingrepen minstens één gesprek heeft met een psycholoog. Esthetische chirurgie wordt dus niet enkel gezien als een manier om zijn uiterlijk te verfraaien, maar als een manier om dieperliggende problemen aan te pakken.
- We willen ook vermelden dat esthetische ingreep met een etnisch karakter zowel bij mannen als bij vrouwen en bij alle leeftijdscategorieën op weinig begrip kunnen rekenen.

- Een aantal vragen hebben als doel te achterhalen of mensen willen dat er op beleidsmatig vlak iets verandert rond esthetische chirurgie. Hieruit komt duidelijk naar voor dat mensen te vinden zijn voor meer regulering. Zo wil een grote meerderheid dat de titel plastisch chirurg een beschermde titel wordt zodat enkel wie hiervoor een opleiding volgde esthetische ingrepen mag uitvoeren. Ook de stelling om aan bepaalde ingrepen een gesprek met een psycholoog te koppelen, kan op heel veel steun rekenen. Met de terugbetaling van esthetische ingrepen door het ziekenfonds is de meerderheid het niet eens, ondanks het feit dat een meerderheid wel meent dat esthetische chirurgie te duur is.
- De algemene houding tegenover esthetische chirurgie is vrij positief. We gaven reeds aan dat de meeste mensen esthetische chirurgie niet altijd aanvaardbaar vinden, maar wel in bepaalde omstandigheden. Als we peilen naar de houding tegenover de stelling dat in de toekomst meer en meer mensen een ingreep zouden ondergaan, dan vindt meer dan 60% dit een slechte evolutie. We vermoeden dat voor veel mensen het feit dat ze esthetische chirurgie aanvaardbaar vinden in sommige gevallen impliceert dat het niet zomaar kan, maar enkel in uitzonderlijke gevallen.
- Wat de algemene houding tegenover esthetische chirurgie betreft, is er geen significant verschil tussen de leeftijdscategorieën. Kijken we enerzijds naar het begrip voor specifieke ingrepen of situaties, dan zien we dat jongeren in veel gevallen net iets meer begrip hebben dan ouderen. Anderzijds zijn jongeren het meer eens met de stelling dat het beter is jezelf te aanvaarden zoals je bent. De stellingen dat mensen zich na een esthetische ingreep beter voelen en dat het resultaat van esthetische chirurgie mooi is, vinden meer steun bij ouderen.
- 11, 1% onderging zelf reeds een ingreep. Uit de cijfers blijkt dat vooral vrouwen esthetische ingrepen ondergaan. Op de vraag of men het mogelijk acht dat men in de toekomst een esthetische ingreep ondergaat antwoordt 18% ja, bij mensen die reeds een ingreep ondergingen is dat maar liefst 46%. Bijna 60% van de mensen kent iemand die een esthetische ingreep onderging.
- Mensen die geen ingreep ondergingen, zijn gelukkiger en meer tevreden met hun uiterlijk. Uit de enquête bleek ook dat mensen die in de toekomst een esthetische ingreep willen ondergaan minder tevreden zijn met hun uiterlijk en minder gelukkig zijn dan mensen die in de toekomst geen esthetische ingreep willen ondergaan.

STEEKPROEFGEGEVENS

Steekproefgrootte

Tussen 15 juli 2005 en 31 oktober 2005 vulden 667 Vlamingen de enquête van De Maakbare Mens vzw over esthetische chirurgie in. De enquête werd opgesteld en verwerkt in samenwerking met de Vakgroep Communicatiewetenschappen van de Universiteit Gent. De enquête kon online ingevuld worden (507) en op papier (160). De papieren versie werd ingevuld door leerlingen van middelbare scholen en door leden van een vereniging voor gepensioneerden. Online kon men de enquête invullen via onze eigen website www.demaakbaremens.org. Op de homepage en via onze elektronische nieuwsbrief werden mensen aangespoord de enquête in te vullen. Aankondigingen van de enquête en links naar de enquête verschenen ook op deze websites:

www.gezondheid.be

www.zappybaby.be

www.femistyle.be

www.socius.be

Verdeling mannen - vrouwen

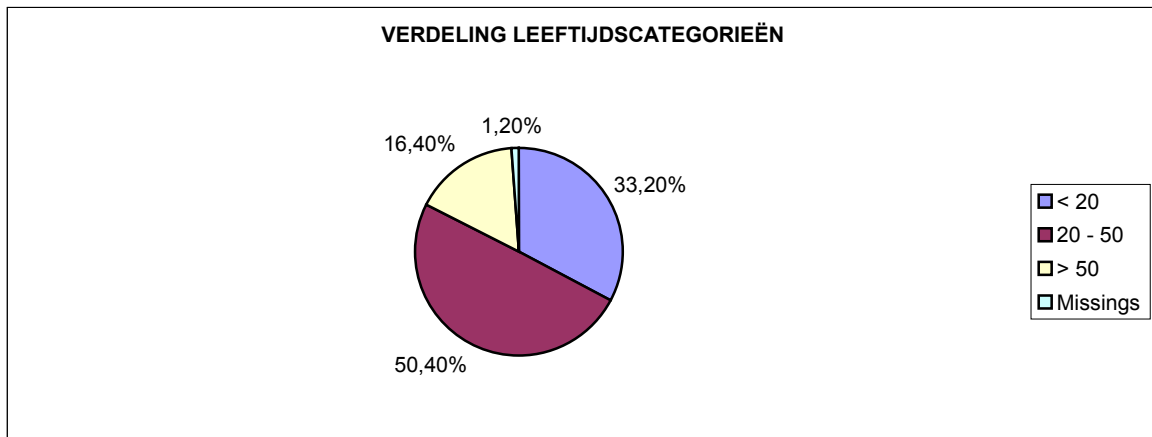
De enquête werd ingevuld door 181 mannen (27,1%) en 485 vrouwen (72,7%). Vrouwen zijn dus duidelijk meer vertegenwoordigd dan mannen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat het onderwerp esthetische chirurgie vrouwen meer aanspreekt dan mannen. Een bijkomende factor is ook dat zeker een website zoals www.zappybaby.be of www.femistyle.be meer vrouwelijke dan mannelijke bezoekers aantrekt.

Bij heel wat vragen zullen we nagaan of er significante verschillen bestaan tussen de houding van mannen en vrouwen.

Verdeling leeftijdscategorieën

Aan de invullers van de enquête werd gevraagd hun exacte leeftijd in te vullen. Ter informatie geven we mee dat de jongste deelnemer aan de enquête 14 jaar is, de oudste 80 jaar. Bij de verwerking van de gegevens besloten we drie leeftijdscategorieën te onderscheiden. Deze driedeling moet ons in staat stellen een onderscheid te maken tussen ouderen en jongeren om na te gaan of er significante verschillen tussen deze groepen zijn

- < 20 219 personen of 33,2%
- 20 – 50 332 personen of 50,4%
- > 50 108 personen of 16,4%

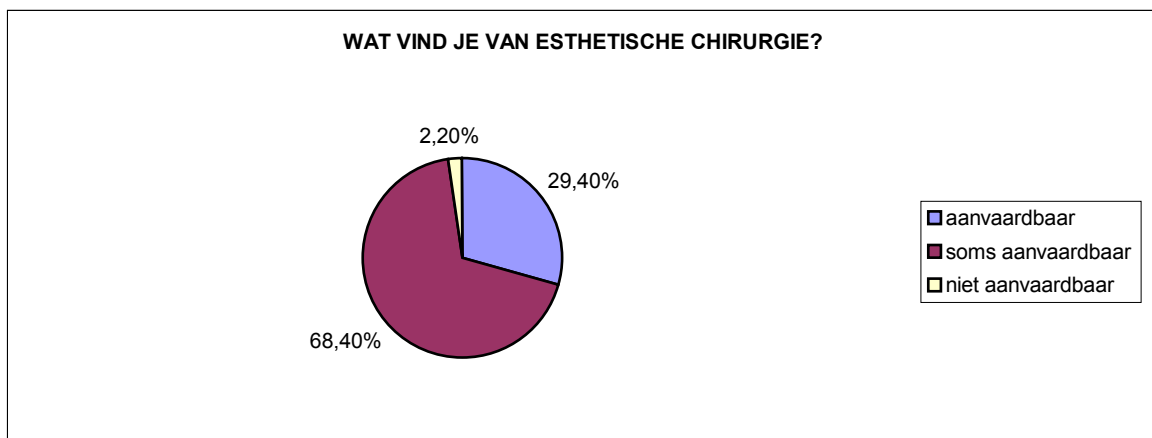

ESTHETISCHE CHIRURGIE ALGEMEEN

Wat vind je van esthetische chirurgie in het algemeen?

Met deze vraag willen we een beeld krijgen van de houding van mensen tegenover esthetische chirurgie in het algemeen, zonder in te gaan op specifieke ingrepen of situaties. We willen nagaan of er op dit vlak verschillen bestaan tussen mannen en vrouwen en jongeren en ouderen. We verwachten dat de houding van jongeren tegenover esthetische chirurgie positiever zal zijn dan die van ouderen. We onderzoeken ook of de houding van mensen die iemand kennen die een esthetische ingreep onderging of zelf reeds een ingreep ondergingen daardoor wordt beïnvloed. Hier verwachten we zeker een positievere houding tegenover esthetische chirurgie bij mensen die zelf reeds een ingreep ondergingen. De invloed van iemand kennen die een ingreep onderging, is moeilijker in te schatten.

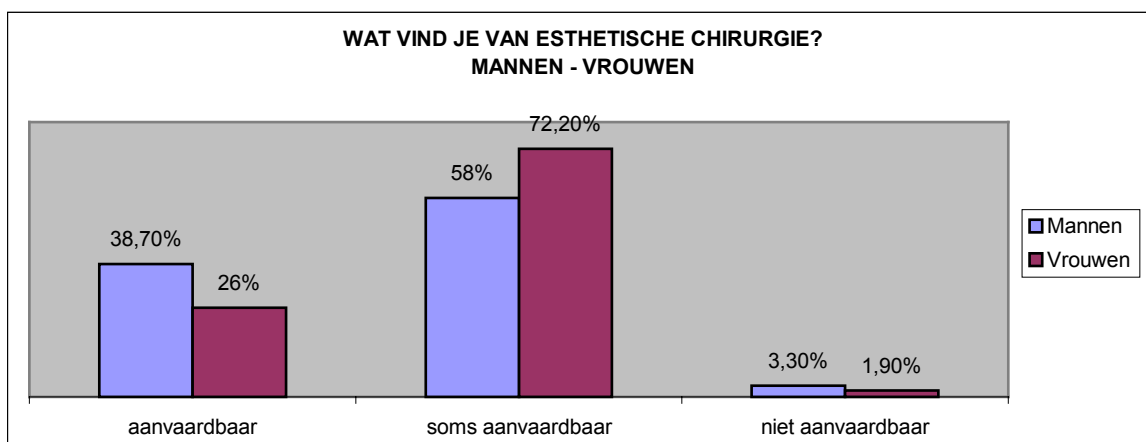
- 29,4% vindt esthetische chirurgie aanvaardbaar.
- 68,4% vindt esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen.
- 2,2% vindt esthetische chirurgie niet aanvaardbaar.

De overgrote meerderheid, ongeveer 98%, vindt esthetische chirurgie altijd of soms aanvaardbaar. Dit is meer dan we verwacht hadden. De meeste mensen kiezen voor de meer genuanceerde optie aanvaardbaar in sommige gevallen. Slechts een kleine groep, ongeveer 2%, vindt esthetische chirurgie altijd onaanvaardbaar.

Verschil tussen mannen en vrouwen

	MANNEN	VROUWEN
AANVAARDBAAR	38,7%	26%
AANVAARDBAAR IN SOMMIGE GEVALLEN	58%	72,2%
NIET AANVAARDBAAR	3,3%	1,9%

Als we de verschillen tussen mannen en vrouwen vergelijken wat betreft het al dan niet aanvaardbaar vinden van esthetische chirurgie, zien we dat mannen veel meer dan vrouwen kiezen voor de uiterste waarden aanvaardbaar en niet aanvaardbaar. Vooral vrouwen kiezen voor de meer genuanceerde optie aanvaardbaar in sommige gevallen. Zowel bij de mannen als bij de vrouwen kiest de overgrote meerderheid, meer dan 95%, voor aanvaardbaar of soms aanvaardbaar. De groep die kiest voor niet aanvaardbaar is zowel bij mannen als vrouwen zeer klein. We kunnen echter niet besluiten dat vrouwen positiever staan tegenover esthetische chirurgie dan mannen.

Verschil tussen de leeftijdscategorieën

Van de mensen die jonger zijn dan 20 jaar vindt:

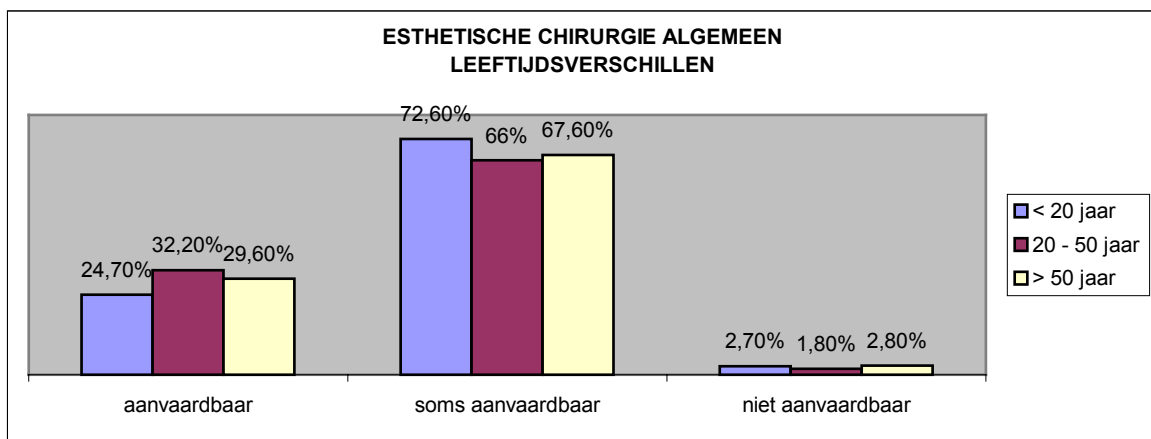
- 24,7% esthetische chirurgie aanvaardbaar
- 72,6% esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen
- 2,7% esthetische chirurgie niet aanvaardbaar

Van de mensen tussen 20 en 50 jaar vindt:

- 32,2% esthetische chirurgie aanvaardbaar
- 66% esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen
- 1,8% esthetische chirurgie niet aanvaardbaar

Van de mensen ouder dan 50 jaar vindt:

- 29,6% esthetische chirurgie aanvaardbaar
- 67,6% esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen
- 2,8% esthetische chirurgie niet aanvaardbaar

Als we naar de grafiek kijken, zien we dat de percentages van personen die esthetische chirurgie respectievelijk aanvaardbaar/aanvaardbaar in sommige gevallen/ niet aanvaardbaar vinden voor elke leeftijdscategorie min of meer gelijk zijn. Statistische toetsen bevestigen dat er, in tegenstelling tot wat wij verwacht hadden, geen significant verschil is tussen de leeftijdscategorieën wat betreft hun algemene houding tegenover esthetische chirurgie. Ons vermoeden dat jongeren esthetische chirurgie meer aanvaardbaar zouden vinden, wordt dus niet bevestigd.

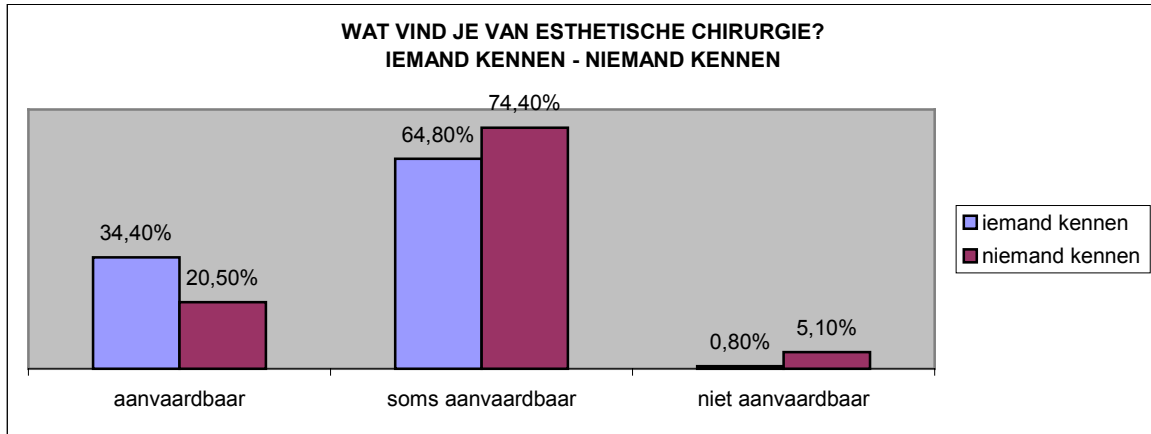
Verskil tussen mensen die iemand kennen die een ingreep onderging en mensen die niemand kennen die een ingreep onderging

Van de mensen die **iemand kennen** die een esthetische ingreep ondergingen (57,1%) vindt:

- 34,4% esthetische chirurgie aanvaardbaar
- 64,8% esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen
- 0,8% esthetische chirurgie niet aanvaardbaar

Van de mensen die **niemand kennen** die een esthetische ingreep onderging (32,2%) vindt:

- 20,5% esthetische chirurgie aanvaardbaar
- 74,4% esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen
- 5,1% esthetische chirurgie niet aanvaardbaar

Er is een significant houdingsverschil tussen mensen die iemand kennen die een esthetische ingreep onderging en mensen die niemand kennen die een esthetische ingreep onderging. Mensen die niemand kennen die een ingreep onderging staan terughoudender tegenover esthetische chirurgie. Dit komt tot uiting doordat zij meer kiezen voor de genuanceerde optie aanvaardbaar in sommige gevallen, terwijl mensen die wel iemand kennen opvallend meer kiezen voor aanvaardbaar.

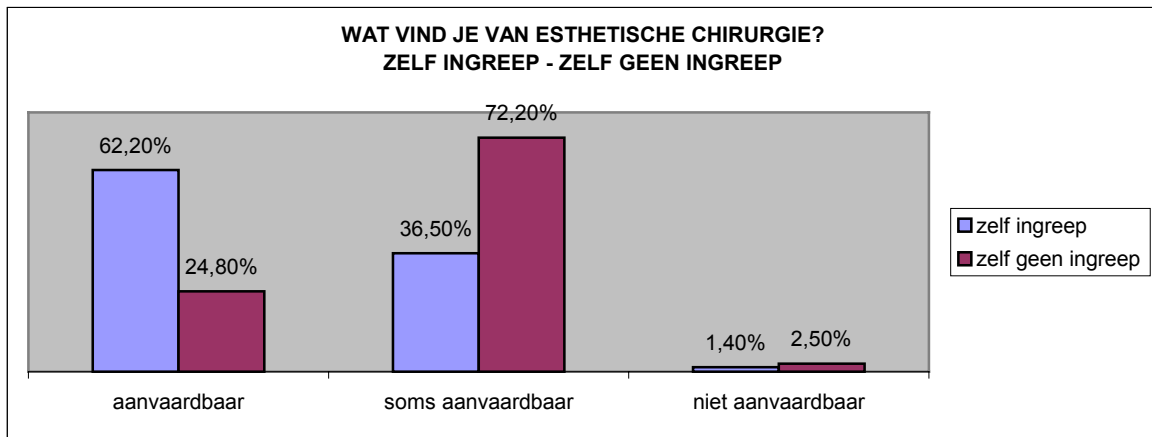
Verschil tussen mensen die zelf een esthetische ingreep ondergingen en mensen die zelf geen esthetische ingreep ondergingen

Van de mensen die **zelf een esthetische ingreep** ondergingen (11,1%) vindt:

- 62,2% esthetische chirurgie aanvaardbaar
- 36,5% esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen
- 1,4% esthetische chirurgie niet aanvaardbaar

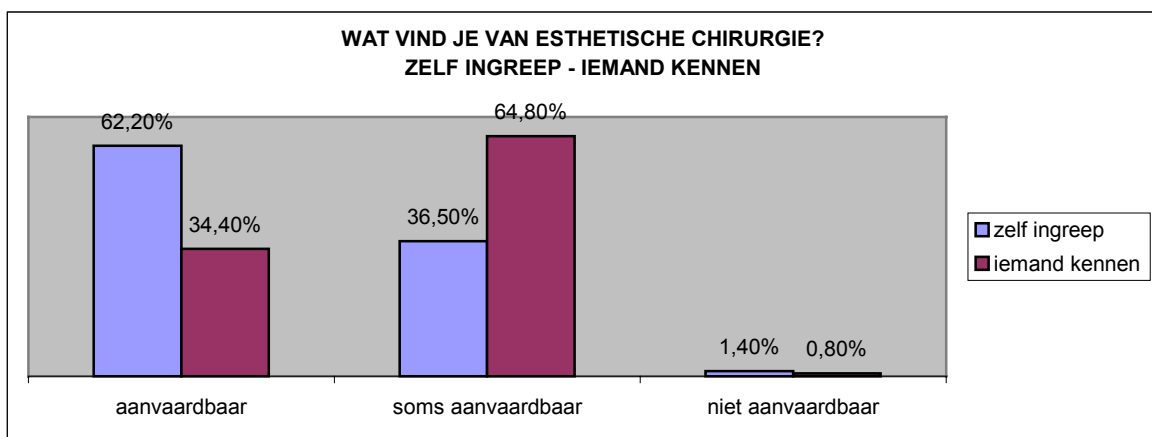
Van de mensen die **zelf geen esthetische ingreep** ondergingen (78%) vindt:

- 24,8% esthetische chirurgie aanvaardbaar
- 72,7% esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen
- 2,5% esthetische chirurgie niet aanvaardbaar

Er is een significant verschil in houding tussen mensen die zelf reeds een esthetische ingreep ondergingen en mensen die zelf geen ingreep ondergingen. Algemeen kunnen we zeggen dat mensen die zelf geen ingreep ondergingen, zoals we verwachtten, terughoudender zijn. Terwijl de grote meerderheid van zij die reeds een ingreep ondergingen kiest voor aanvaardbaar, kiest de grote meerderheid van zij die geen ingreep ondergingen voor de meer genuanceerde optie aanvaardbaar in sommige gevallen. Het verschil is hier duidelijker dan tussen iemand kennen of niemand kennen die een esthetische ingreep onderging.

We gaan ook na of er een verschil in houding is tussen mensen die iemand kennen die een ingreep ondergingen en mensen die zelf een ingreep ondergingen. Te verwachten valt dat mensen die zelf een ingreep ondergingen minder terughoudend zijn dan mensen die iemand kennen die een ingreep ondergingen. De grafiek bevestigt dit vermoeden.

Algemeen kunnen we stellen dat de verschillen die er zijn niet zozeer liggen in de tegenstelling aanvaarden/niet aanvaarden, maar vooral gemaakt worden door het nuanceverschil tussen aanvaardbaar en soms aanvaardbaar.

BEGRIJ VOOR SPECIFIEKE ESTHETISCHE INGREPEN

In welke mate heb je begrip voor volgende esthetische ingrepen?

Met deze vraag willen we peilen naar de houding van mensen tegenover specifieke esthetische ingrepen. We willen te weten komen of mensen positiever staan tegenover minder ingrijpende behandelingen zoals definitieve ontharing en het wit maken van de tanden. Kunnen bekende ingrepen zoals liposuctie en borstvergroting op meer begrip rekenen dan minder bekende ingrepen zoals borstkasvergroting bij mannen en schaamlipverkleining? Is er op dit vlak een verschil tussen mannen en vrouwen en tussen de verschillende leeftijdscategorieën?

	EERDER VEEL TOT HEEL VEEL	EERDER WEINIG TOT HEEL WEINIG	VERSCHIL MAN/VROUW
BORSTVERKLEINING	66%	15,7%	V > M
BORSTVERGROTING	23,6%	51,9%	M > V
BORSTKASVERGROTING	5%	79%	M > V
HUIDREDUCTIE	27,5%	43,8%	/
ANTIRIMPELBEHANDELING MET BOTOX	14,1%	65,4%	M > V
LIPOSUCTIE	26,3%	46,7%	M > V
SCHAAMLIPVERKLEINING	12,8%	63,8%	M > V
OOGLEIDCORRECTIE	39,1%	35,7%	/
DEFINITIEVE ONTHARING	46,3%	30,4%	V > M
WITTEN TANDEN	48,8%	22,3%	/
FACELIFT	19%	57,7%	M > V

De ingrepen die op het meeste begrip kunnen rekenen:

1. Borstverkleining
2. Wit maken van tanden
3. Definitieve ontharing
4. Ooglidcorrectie (wallen)
5. Huidreductie bovenarmen

De ingrepen die op het minste begrip kunnen rekenen:

1. Borstkasvergroting voor mannen
2. Schaamlipverkleining
3. Antirimpelbehandeling met botox
4. Facelift
5. Borstvergroting

De opvallendste uitschieter is de borstkasvergrotende ingreep bij mannen, bijna 80% van de mensen heeft hier geen begrip voor en slechts +/- 5% kan hier wel begrip voor opbrengen. Ook de houding tegenover schaamlipverkleining is overwegend negatief. Hier werpt zich dus inderdaad de vraag op of de relatieve onbekendheid van deze ingrepen daarbij een rol speelt.

Wat eerder verrassend is, is dat de borstverkleining van alle ingrepen op het meeste begrip kan rekenen. Meer nog dan definitieve ontharing en het wit maken van tanden, ingrepen die relatief eenvoudig zijn en bovendien de twee populairste ingrepen als we mensen vragen welke ingreep ze zelf zouden laten doen. Daarnaast merken we op dat mensen meer begrip hebben voor een borstverkleining dan voor een borstvergroting. De verklaring hiervoor is waarschijnlijk dat mensen begrijpen dat iemand met heel grote borsten een normale cup wil. Iemand met een normale borstgrootte die nog een grotere boezem wil, kan op veel minder begrip rekenen.

Verschil tussen mannen en vrouwen

Er zijn slechts drie ingrepen waarbij er geen significant verschil is tussen mannen en vrouwen en dat zijn de huidreductie, ooglidcorrectie en tandcorrectie. Waar er wel houdingsverschillen zijn tussen mannen en vrouwen is het meestal zo dat mannen net iets meer begrip hebben voor de ingreep. De houding tegenover borstkasvergroting is bij beide groepen negatief, maar mannen hebben er toch wel meer begrip voor. Een verklaring zou kunnen zijn dat het een ingreep voor mannen is. Er zijn slechts twee ingrepen waar vrouwen positiever tegenover staan dan mannen en dat zijn borstverkleining en definitieve ontharing. Vooral de borstverkleining kan op meer begrip van vrouwen rekenen, voor een borstvergroting hebben mannen dan weer opvallend meer begrip.

	EERDER VEEL TOT ZEER VEEL BEGRIP	
	MANNEN	VROUWEN
BORSTVERKLEINING	50,8%	71,8%
BORSTVERGROTING	36,1%	19%
BORSTKASVERGROTENDE INGREEP BIJ MANNEN	9%	3,5%
ANTIRIMPELBEHANDELING MET BOTOX	16%	13,4%
LIPOSUCTIE	34,9%	23,3%
SCHAAMLIPVERKLEINING	18,2%	10,9%
DEFINITIEVE ONTHARING	38,2%	49,2%
FACELIFT	24,9%	16,7%

Verschil tussen de leeftijdscategorieën

Er zijn drie ingrepen waarbij er geen significant verschil is tussen de verschillende leeftijdscategorieën en dat zijn de antirimpelbehandeling met botox, de ooglidcorrectie en de facelift. Bij de ingrepen waar er wel een significant verschil is, zijn het meestal de jongeren (<20) die een positievere houding aannemen dan de andere leeftijdscategorieën. Enkel bij borstverkleining is dit niet het geval, daar zijn het de 20 – 50-jarigen die meer begrip hebben. Hier komen we tot de vaststelling dat hoewel er tegen de verwachtingen in geen significant verschil is tussen de verschillende leeftijdscategorieën als we peilen naar de algemene houding tegenover esthetische chirurgie, er wel degelijk een verschil is als we peilen naar specifieke ingrepen.

	EERDER VEEL TOT ZEER VEEL BEGRIP		
	< 20	20 - 50	> 50
BORSTVERKLEINING	62,2%	72,5%	53,3%
BORSTVERGROTING	25,2%	24,8%	18,8%
BORSTKASVERGROTTENDE INGREEP BIJ MANNEN	5,9%	4,8%	3,7%
HUIDREDUCTIE	33,1%	24,4%	25,2%
LIPOSUCTIE	34,4%	23,6%	19,8%
SCHAAMLIPVERKLEINING	16,1%	13,1%	4,7%
TANDCORRECTIE	57,7%	47,7%	35,5%
DEFINITIEVE ONTHARING	54%	47,9%	26,9%

We stellen vast dat dezelfde ingrepen bij de verschillende leeftijdscategorieën op veel of weinig steun kunnen rekenen. Zo scoort de borstkasvergrottende ingreep voor mannen slecht bij elke leeftijdscategorie, terwijl borstverkleining, definitieve ontharing en tandcorrectie bij elke leeftijdscategorie relatief goed scoren. De verschillen tussen de leeftijdscategorieën blijven beperkt tot net iets meer of minder begrip hebben voor een specifieke ingreep. Het is dus niet zo dat er ingrepen zijn die bij jongeren op veel begrip kunnen rekenen en bij ouderen helemaal niet.

BEGRIP VOOR SPECIFIEKE SITUATIES

In welke mate heb je begrip voor volgende personen die een esthetische ingreep ondergaan?

Hoeveel begrip hebben mensen voor bepaalde esthetische ingrepen in een specifieke situatie. Bij deze vraag gaan we nog een stapje verder en plaatsen we de esthetische ingreep in een context. We geven redenen en/of verwachtingen van de mensen die zich willen laten behandelen.

	EERDER VEEL TOT HEEL VEEL	EERDER WEINIG TOT HEEL WEINIG	VERSCHIL MAN/VROUW
12-JARIGE JONGEN MET UITSTAANDE OREN ONDERGAAT OORCORRECTIE	76,3%	9,9%	V > M
40-JARIGE VROUW HEEFT AL LIPOSUCTIE EN OOGLIDCORRECTIE GEDAAN, NU VOLGT EEN FACELIFT	10,5%	71,1%	M > V
16-JARIG MEISJE MET AA-CUP LAAT BORSTEN VERGROTEN	21,8%	64,1%	M > V
50-JARIGE VROUW ONDERGAAT FACELIFT OM ER JONGER UIT TE ZIEN	18,5%	63,4%	M > V
CHINESE VROUW LAAT HAAR OOGLEDEN VERWESTEREN OM HAAR CARRIÈREKANS EN TE VERGROTEN	9,4%	74,2%	M > V
BELGISCH MEISJE VAN MAROKKAANSE AFKOMST LAAT HAAR NEUS VERWESTEREN	11,3%	72,6%	M > V
35-JARIGE VROUW LAAT NA DRIE ZWANGERSCHAPPEN HAAR BORSTEN LIFTEN	42,7%	32,7%	/
EEN 16-JARIG MEISJE ONDERGAAT EEN NEUSCORRECTIE	32,3%	43,6%	M > V
50-JARIGE MAN ONDERGAAT FACELIFT OM ER JONGER UIT TE ZIEN	13,6%	69%	M > V
40-JARIGE VROUW ONDERGAAT NEUSCORRECTIE	30%	41,5%	/

Situaties die op het meeste begrip kunnen rekenen:

1. 12-jarige jongen met uitstaande oren ondergaat een oorcorrectie
2. 35-jarige vrouw laat na drie zwangerschappen haar borsten liften
3. 16-jarig meisje ondergaat een neuscorrectie
4. 40-jarige vrouw ondergaat een neuscorrectie
5. 16-jarig meisje met AA-cup laat borsten vergroten

Situaties die op het minste begrip kunnen rekenen:

1. Chinese vrouw laat haar oogleden verwesteren om haar carrièrekansen te vergroten
2. 40-jarige vrouw onderging al een liposuctie en ooglidcorrectie en wil nu een facelift
3. Belgisch meisje van Marokkaanse afkomst laat haar neus verwesteren
4. 50-jarige man ondergaat een facelift om er jonger uit te zien
5. 16-jarig meisje met AA-cup laat haar borsten vergroten

Het 16-jarige meisje met een AA-cup dat haar borsten wil laten vergroten, komt in beide lijstjes op de laatste plaats. Het vermoeden is dat mensen die hier begrip voor opbrengen eerder denken aan de ingreep op zich, namelijk iemand met heel kleine borsten wil normale borsten. We kunnen deze gegevens ook in verband brengen met de resultaten van de voorgaande vraag. We zien dan dat 23,6% zegt eerder veel tot heel veel begrip te hebben voor een borstvergroting. In het geval van het 16-jarig meisje is dit 21,8%. Mensen die hier minder begrip voor kunnen opbrengen zitten vermoedelijk eerder verveeld met de (jonge) leeftijd van het meisje.

Hoe kunnen we dan verklaren dat een oorcorrectie bij een 12-jarige en een neuscorrectie bij een 16-jarige op meer begrip kunnen rekenen? Vermoedelijk speelt hier het idee dat het gaat om het corrigeren van een situatie, in dit geval uitstaande oren en/of een scheve of grote neus. Het verschil met het vergroten van heel kleine borsten is hier dat mensen er wellicht vanuit gaan dat de borsten van het meisje misschien nog zullen veranderen naarmate ze wat ouder wordt.

De neuscorrectie kan trouwens niet alleen bij het 16-jarig meisje, maar ook bij de 40-jarige vrouw op begrip rekenen. De cijfers liggen bovendien heel dicht bij elkaar, respectievelijk 32,3% en 30%. Dit kan de stelling ondersteunen dat neuscorrectie eerder gezien wordt als een corrigerende ingreep. Louter esthetische ingrepen zoals een facelift om er jonger uit te zien kunnen op veel minder begrip rekenen.

Het Belgisch meisje van Marokkaanse afkomst dat haar neus laat verwesteren kan op weinig begrip rekenen. Opvallend minder dan de neuscorrectie bij een 40-jarige vrouw of een 16-jarig meisje. Het feit dat ook de Chinese vrouw die haar ogen wil verwesteren op weinig begrip kan rekenen, doet vermoeden dat het etnische aspect hier een belangrijke rol speelt. Het is bovendien opvallend dat deze twee situaties in de top drie staan van ingrepen waarvoor mensen het minste begrip hebben.

De derde situatie die op weinig begrip kan rekenen is die van de vrouw die al twee ingrepen onderging en nu opnieuw iets wil doen. Vermoedelijk is dit niet te wijten aan de ingreep zelf, een facelift, maar aan het feit dat deze vrouw reeds meerdere ingrepen onderging. We zien dat 19% van de mensen zegt eerder veel tot heel veel begrip te hebben voor een facelift. Voor een 50-jarige vrouw die een facelift wil om er terug jonger uit te zien blijft 18,5% van de mensen eerder veel tot heel veel begrip te hebben, een 50-jarige man die om dezelfde reden een facelift wenst kan slechts bij 13,6% van de ondervraagden op eerder veel tot heel veel begrip rekenen. In het voorbeeld waar een 40-jarige vrouw een facelift wil nadat ze reeds een liposuctie en ooglidcorrectie onderging, zien we dat dit verder wegzakt tot 10,5%. Het verschil in begrip voor deze zelfde situatie maar dan enerzijds bij een man en anderzijds bij een vrouw is niet zo groot, maar wijst wel in de richting dat mensen iets minder begrip

hebben voor esthetische ingrepen bij mannen. We leiden daaruit af dat het geslacht van de patiënt niet onbelangrijk is, mensen vinden een facelift voor een vrouw aanvaardbaarder dan voor een man. Het feit dat de 50-jarige vrouw die een facelift ondergaat om er jonger uit te zien niet in de lijst van ingrepen die op het minste begrip kunnen rekenen staat, bevestigt dit vermoeden. Wat dan weer opvalt is dat de 50-jarige man die een facelift ondergaat om er jonger uit te zien wel in deze lijst staat. Wat echter het duidelijkst naar voor komt is de negatieve houding tegenover de vrouw die meerdere ingrepen ondergaat. Dit past binnen het kader van de algemene resultaten van de enquête. De meeste mensen vinden esthetische chirurgie aanvaardbaar in sommige gevallen. Ze willen echter niet dat het aantal mensen die een esthetische ingreep laat uitvoeren in de toekomst nog sterk stijgt. Ze wensen eerder dat esthetische chirurgie uitzonderlijk blijft. Ze hebben meer begrip voor ingrepen die corrigeren dan voor ingrepen die louter gericht zijn op verfraaiing en daarbij aansluitend willen ze dat het ondergaan van een esthetische ingreep iets eenmaligs is.

Verschil tussen mannen en vrouwen

	EERDER VEEL TOT HEEL VEEL BEGRIP	
	MANNEN	VROUWEN
12-JARIGE JONGEN MET UITSTAANDE OREN ONDERGAAT OORCORRECTIE	71,7%	78,1%
40-JARIGE VROUW HEEFT AL LIPOSUCTIE EN OONGLIDCORRECTIE GEDAAN, NU VOLGT EEN FACELIFT	16,4%	8%
16-JARIG MEISJE MET AA-CUP LAAT BORSTEN VERGROTEN	30,6%	18,6%
50-JARIGE VROUW ONDERGAAT FACELIFT OM ER JONGER UIT TE ZIEN	23,1%	16,7%
CHINESE VROUW LAAT HAAR OOGLEDEN VERWESTEREN OM HAAR CARRIÈREKANSSEN TE VERGROTEN	18,7%	5,8%
BELGISCH MEISJE VAN MAROKKAANSE AFKOMST LAAT HAAR NEUS VERWESTEREN	20,9%	7,7%
EEN 16-JARIG MEISJE ONDERGAAT EEN NEUSCORRECTIE	39,5%	29,4%
50-JARIGE MAN ONDERGAAT FACELIFT OM ER JONGER UIT TE ZIEN	20,3%	11,2%

Er zijn slechts twee situaties waarvoor er geen significant verschil is tussen mannen en vrouwen en dat zijn de 35-jarige vrouw die na drie zwangerschappen haar borsten laat liften en de 40-jarige vrouw die een neuscorrectie ondergaat. Enkel tegenover de oorcorrectie bij de 12-jarige jongen staan vrouwen positiever dan mannen, in alle andere gevallen hebben mannen net iets meer begrip voor de situatie dan vrouwen.

We stellen vast dat geen enkele situatie op veel begrip kan rekenen bij vrouwen en helemaal niet bij mannen. Mannen en vrouwen hebben veel en weinig begrip voor dezelfde situaties, enkel de mate waarin verschilt. Zo zien we bijvoorbeeld dat vrouwen van alle situaties het minste begrip hebben voor de Chinese vrouw die haar oogleden laat verwestern om haar carrièrekansen te vergroten, bij

mannen is dat de 40-jarige vrouw die al een liposuctie en ooglidcorrectie onderging en nu een facelift wil.

Verschil tussen de leeftijdscategorieën

	EERDER VEEL TOT HEEL VEEL BEGRIP		
	< 20	20 - 50	> 50
12-JARIGE JONGEN MET UITSTAANDE OREN ONDERGAAT OORCORRECTIE	63,2%	82,4%	82,2%
16-JARIG MEISJE MET AA-CUP LAAT BORSTEN VERGROTEN	29,3%	17,9%	18,8%
50-JARIGE VROUW ONDERGAAT FACELIFT OM ER JONGER UIT TE ZIEN	11,6%	19,8%	28,9%
CHINESE VROUW LAAT HAAR OOGLEDEN VERWESTEREN OM HAAR CARRIÈREKANSSEN TE VERGROTEN	10,6%	6,6%	14,1%
35-JARIGE VROUW LAAT NA DRIE ZWANGERSCHAPPEN HAAR BORSTEN LIFTEN	45,5%	42,7%	36,5%
EEN 16-JARIG MEISJE ONDERGAAT EEN NEUSCORRECTIE	21,5%	31,9%	54,3%
40-JARIGE VROUW ONDERGAAT NEUSCORRECTIE	19%	30,8%	50%

Er zijn drie situaties waarvoor er geen significant verschil is tussen de verschillende leeftijdscategorieën. Het gaat om de 40-jarige vrouw die een facelift wil nadat ze reeds een liposuctie en ooglidcorrectie onderging, het Belgisch meisje van Marokkaanse afkomst dat haar neus laat verwesteren en de 50-jarige man die een facelift wil om er jonger uit te zijn. Voor alle andere situaties is er wel een significant verschil tussen de leeftijdscategorieën. Wat hierbij vooral opvalt is dat jongeren toch wel meer begrip hebben voor het 16-jarige meisje dat een borstvergroting wil dan de beide andere leeftijdscategorieën. Tussen de beide andere categorieën is er op dit vlak nagenoeg geen verschil. Deze positievere houding van jongeren bleek ook reeds uit de vraag naar de houding tegenover borstvergroting los van een specifieke situatie. Tegenover de facelift voor de 50-jarige vrouw die er jonger wil uitzien en de neuscorrectie bij een 40-jarige vrouw staan ouderen dan weer positiever dan jongeren. Naarmate de leeftijd stijgt, stijgt ook het begrip voor deze situaties.

ARGUMENTEN VOOR EN TEGEN ESTHETISCHE CHIRURGIE

De stellingen bij deze vraag brengen een aantal thema's aan die in gesprekken over esthetische chirurgie steeds opduiken. Zo wordt steevast de vraag gesteld of het resultaat van esthetische chirurgie wel mooi is, of er niet teveel risico's aan verbonden zijn, of mensen zich wel beter zullen voelen na de ingreep,... Door te peilen naar de mate waarin mensen akkoord zijn met deze stellingen

willen we een idee krijgen van de argumenten pro en contra esthetische chirurgie waarop mensen steunen. Ook hier zullen we nagaan welke verschillen er bestaan tussen mannen en vrouwen en jongeren en ouderen. Bovendien is het hier interessant om de houding van mensen die zelf reeds een esthetische ingreep ondergingen eens wat beter te bekijken.

In welke mate ga je akkoord met volgende uitspraken?

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	EERDER NIET AKKOORD TOT HELEMAAL NIET AKKOORD	VERSCHIL MAN/VROUW
MENSEN DIE EEN ESTHETISCHE INGREEP ONDERGAAN VOELEN ZICH NADIEN BETER IN HUN VEL.	51,7%	18,8%	/
HET IS BETER OM GEEN ESTHETISCHE INGREPEN TE ONDERGAAN, WANT DAT IS ONNATUURLIJK.	34,5%	42,3%	/
ESTHETISCHE CHIRURGIE IS TE DUUR.	57,4%	13,4%	/
ER ZIJN TE VEEL RISICO'S VERBONDEN AAN ESTHETISCHE CHIRURGIE.	49,8%	16,4%	V > M
HET RESULTAAT VAN ESTHETISCHE CHIRURGIE IS MOOI.	29,1%	20%	M > V
HET IS BETER JEZELF TE AANVAARDEN ZOALS JE BENT.	65,9%	12,4%	/

Met deze stellingen zijn de meeste mensen akkoord:

1. Het is beter jezelf te aanvaarden zoals je bent
2. Esthetische chirurgie is te duur
3. Mensen die een esthetische ingreep ondergaan voelen zich nadien beter in hun vel

Opvallend is dat de stelling 'het is beter jezelf te aanvaarden zoals je bent' bovenaan staat en dus op het meeste steun kan rekenen. Er is dus een groep van mensen die esthetische chirurgie wel aanvaardbaar vinden, of toch in sommige gevallen, maar dat neemt niet weg dat zij toch van mening zijn dat het beter is jezelf te aanvaarden zoals je bent.

Meer dan de helft van de mensen is het ook eens met de stelling dat esthetische chirurgie te duur is. Tegelijk vindt ongeveer 60% dat het ziekenfonds niet moet tussenkomen bij esthetische ingrepen. Dat men esthetische chirurgie te duur vindt, wil dus niet automatisch zeggen dat men vindt dat het ziekenfonds esthetische ingrepen moet terugbetalen. Dat esthetische chirurgie in de toekomst steeds goedkoper zou worden vindt slechts 39,4% een goede evolutie.

Net buiten de top drie vinden we de stelling dat er te veel risico's verbonden zijn aan esthetische chirurgie, net iets minder dan de helft van de mensen is het hiermee eens.

Wat ook opvalt is dat 51,7% ervan overtuigd is dat mensen die een esthetische ingreep ondergaan zich nadien beter in hun vel voelen, daar staat tegenover dat slechts 29,1% vindt dat het resultaat van esthetische chirurgie mooi is.

Vorst valt op dat bij de stellingen 'het resultaat van esthetische chirurgie is mooi' en 'het is beter om geen esthetische ingrepen te ondergaan, want dat is onnatuurlijk' het aantal mensen die akkoord zijn en het aantal mensen die niet akkoord zijn zeer dicht bij elkaar liggen. De meningen hierover zijn dus sterk verdeeld.

Verschil tussen mannen en vrouwen

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	
	MANNEN	VROUWEN
ER ZIJN TE VEEL RISICO'S VERBONDEN AAN ESTHETISCHE CHIRURGIE.	45,1%	51,6%
HET RESULTAAT VAN ESTHETISCHE CHIRURGIE IS MOOI.	36%	26,5%

Slechts bij twee argumenten is er een significant verschil tussen mannen en vrouwen. Dit is het geval bij de stelling dat er te veel risico's verbonden zijn aan esthetische chirurgie en bij de stelling dat het resultaat van esthetische chirurgie mooi is. Vrouwen zijn er meer dan mannen van overtuigd dat er te veel risico's verbonden zijn aan esthetische chirurgie, ze schatten de ernst van een ingreep dus hoger in. Mannen zijn er dan weer meer van overtuigd dat het resultaat van esthetische chirurgie mooi is.

Verschil tussen de leeftijdscategorieën

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD		
	< 20	20 - 50	> 50
MENSEN DIE EEN ESTHETISCHE INGREEP ONDERGAAN VOELEN ZICH NADIEN BETER IN HUN VEL.	49,5%	49%	62,8%
HET IS BETER OM GEEN ESTHETISCHE INGREPEN TE ONDERGAAN, WANT DAT IS ONNATUURLIJK.	46,2%	30,1%	22,6%
ESTHETISCHE CHIRURGIE IS TE DUUR.	70,2%	45,1%	69,5%
ER ZIJN TE VEEL RISICO'S VERBONDEN AAN ESTHETISCHE CHIRURGIE.	58,4%	46%	46,2%
HET RESULTAAT VAN ESTHETISCHE CHIRURGIE IS MOOI.	20,6%	30,9%	41%
HET IS BETER JEZELF TE AANVAARDEN ZOALS JE BENT.	71,5%	67,1%	52,8%

Er is bij alle stellingen een significant verschil tussen de leeftijdscategorieën. Het opvallendst is dat de stelling dat het beter is jezelf te aanvaarden zoals je bent vooral bij jongeren op veel steun kan rekenen. Hetzelfde geldt voor de stelling dat het beter is geen esthetische ingrepen te ondergaan omdat het onnatuurlijk is. Van de stelling dat mensen die een esthetische ingreep ondergaan zich nadien beter in hun vel voelen zijn vooral de 50-plussers overtuigd. Vooral jongeren hebben hun

twijfels bij het resultaat van esthetische ingrepen, slechts 20,6% is het eens met de stelling dat het resultaat van esthetische chirurgie mooi is.

OM WELKE REDENEN ONDERGAAN MENSEN EEN ESTHETISCHE INGREEP?

Met deze vraag willen we nagaan van welke redenen mensen denken dat ze een belangrijke rol spelen bij de beslissing van iemand om een esthetische ingreep te ondergaan.

In welke mate ga je akkoord met de volgende redenen om een esthetische ingreep te ondergaan?

Mensen ondergaan een esthetische ingreep...

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	EERDER NIET AKKOORD TOT HELEMAAL NIET AKKOORD	VERSCHIL MAN/VROUW
OM HUN CARRIÈRE OF RELATIE EEN NIEUWE IMPULS TE GEVEN	22,3%	59,2%	M > V
OM ER JONGER OF BETER UIT TE ZIEN	50,2%	34%	/
OMDAT DE RECLAME- EN SCHOONHEIDSINDUSTRIE HET HEN AANPRATEN	31,6%	57%	/
OMDAT ZE PSYCHOLOGISCHE PROBLEMEN HEBBEN	61%	20,3%	/
ONDER DRUK VAN HUN PARTNER	15,9%	66,3%	M > V
OM ZICH BETER TE VOELEN	76,6%	10,7%	/
OMDAT ZE ZICH LATEN MEESLEPEN DOOR TELEVISIEPROGRAMMA'S ZOALS 'DE WELLNESSKLINIEK' EN 'BEAUTIFUL'	33,6%	52,2%	/

1. Om zich beter te voelen
2. Omdat ze psychologische problemen hebben
3. Om er jonger of beter uit te zien

De Maakbare Mens vzw had verwacht dat 'om er jonger en beter uit te zien' hier het beste zou scoren. De twee redenen waar de ondervraagden het meeste belang aan hechten sluiten bij elkaar aan. Dit stemt ook overeen met de vaststelling dat 51,7% van de mensen aangaf eerder akkoord tot helemaal akkoord te zijn met de stelling 'mensen die een esthetische ingreep ondergaan voelen zich nadien beter in hun vel'. Men ziet een esthetische ingreep eerder als een manier om zich beter te voelen of om psychologische problemen op te lossen en dus niet in de eerste plaats als een manier om er beter uit te zien.

Bij de stelling 'mensen ondergaan een esthetische ingreep omdat ze zich laten meeslepen door televisieprogramma's zoals *De Wellnesskliniek* en *Beautiful*' is er geen significant verschil tussen mensen die wel naar deze programma's kijken en mensen die er niet naar kijken.

Verskil tussen mannen en vrouwen

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	
	MANNEN	VROUWEN
OM HUN CARRIÈRE OF RELATIE EEN NIEUWE IMPULS TE GEVEN	30%	19,2%
ONDER DRUK VAN HUN PARTNER	20%	14,4%

Bij de stelling dat mensen een esthetische ingreep ondergaan om hun carrière of relatie een nieuwe impuls te geven en bij de stelling dat mensen een ingreep ondergaan onder druk van hun partner is er een significant verschil tussen de houding van mannen en vrouwen. In beide gevallen zijn mannen meer akkoord met de stelling dan vrouwen.

Verskil tussen de leeftijdscategorieën

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD		
	< 20	20 – 50	> 50
OM HUN CARRIÈRE OF RELATIE EEN NIEUWE IMPULS TE GEVEN	20,4%	20,1%	32,4%
OMDAT DE RECLAME- EN SCHOONHEIDSINDUSTRIE HET HEN AANPRATEN	22,6%	34,2%	40,4%
ONDER DRUK VAN HUN PARTNER	9,5%	16,9%	25,3%
OMDAT ZE ZICH LATEN MEESLEPEN DOOR TELEVISIEPROGRAMMA'S ZOALS 'DE WELLNESSKLINIEK' EN 'BEAUTIFUL'	25,6%	32,7%	51,5%

Er is geen significant verschil tussen de leeftijdscategorieën bij de stellingen dat mensen een esthetische ingreep ondergaan om er jonger of beter uit te zien, omdat ze psychologische problemen hebben en om zich beter te voelen. Oudere mensen hechten meer belang aan de invloed van de reclame - en schoonheidsindustrie dan jongeren, hetzelfde geldt voor de invloed van televisieprogramma's zoals 'De Wellnesskliniek' en Beautiful'. Dat mensen een esthetische ingreep ondergaan om hun carrière of relatie een nieuwe impuls te geven wordt vooral door de 50-plussers als een belangrijke reden gezien, tussen de beide andere categorieën is er geen verschil. En ook met de stelling dat mensen een esthetische ingreep ondergaan onder druk van hun partner gaan ouderen meer akkoord dan jongeren.

DE TOEKOMST VAN ESTHETISCHE CHIRURGIE

Hoe sta je tegenover volgende mogelijke toekomstvoorspellingen?

Hier komen twee aspecten aan bod met betrekking tot de toekomst van esthetische chirurgie. Vandaag is esthetische chirurgie voor de meeste mensen eerder uitzondering dan regel. Slechts een beperkt aantal mensen laat een esthetische ingreep uitvoeren. Het is mogelijk dat in de toekomst steeds meer mensen een esthetische ingreep ondergaan en dat esthetische chirurgie dus meer en meer maatschappelijk aanvaard zal zijn.

Een ander aspect van de toekomst van esthetische chirurgie houdt verband met de aard van de ingrepen. Wie een beetje volgt wat er geschreven wordt over stamcellen zal weten dat onderzoekers hopen om met behulp van stamcellen weefsels en organen een verjongingskuur te kunnen geven. Stamcellen kunnen niet alleen zeer bruikbaar blijken voor medische behandelingen, maar ook voor esthetische.

We willen met deze vragen te weten komen hoe mensen over deze evoluties denken.

	EEN EERDER GOEDE TOT ZEER GOEDE EVOLUTIE	EEN EERDER SLECHTE TOT ZEER SLECHTE EVOLUTIE	VERSCHIL MAN/VROUW
ALS ESTHETISCHE CHIRURGIE IN DE TOEKOMST STEEDS GOEDKOPER ZOU WORDEN, DAN VIND IK DAT	39,4%	35,8%	M > V
ALS HET IN DE TOEKOMST MOGELIJK ZOU ZIJN OM HET VEROUDERINGSPROCES VAN DE HUID TEGEN TE HOUDEN DOOR STAMCELLEN TE INJECTEREN, DAN VIND IK DAT	38,3%	34,7%	M > V
ALS STEEDS MEER MENSEN IN DE TOEKOMST ESTHETISCHE INGREPEN ZOULDEN ONDERGAAN, DAN VIND IK DAT	12,6%	61,3%	/
ALS ESTHETISCHE CHIRURGIE IN DE TOEKOMST STEEDS MEER MAATSCHAPPELIJK AANVAARD ZOU WORDEN, DAN VIND IK DAT	30,6%	38,1%	/

Wat hier in het oog springt is dat maar liefst 61,3% van de mensen het een eerder slechte tot zeer slechte evolutie zou vinden, mochten steeds meer mensen in de toekomst esthetische ingrepen ondergaan. De stelling dat esthetische chirurgie steeds meer maatschappelijk aanvaard zou worden, kan op iets meer steun rekenen. De meeste mensen vinden esthetische chirurgie wel aanvaardbaar of toch in sommige gevallen, maar ze willen liever niet dat meer en meer mensen een esthetische ingreep ondergaan. Men vindt esthetische chirurgie toelaatbaar in bepaalde situaties. De vaststelling dat men meer begrip heeft voor ingrepen die niet enkel verfraaiend zijn, maar eerder corrigerend leunt hierbij aan. Net als de vaststelling dat een esthetische ingreep eerder gezien wordt als een middel om

zich beter te voelen, dan als een middel om er gewoon beter uit te zien. Men wil dat esthetische chirurgie eerder uitzondering dan regel blijft. Men wil niet dat in de toekomst nagenoeg iedereen één of meerdere esthetische ingrepen ondergaat.

Over de overige stellingen met betrekking tot de toekomst van esthetische chirurgie zijn de meningen sterk verdeeld.

Verschil tussen mannen en vrouwen

	EEN EERDER GOEDE TOT ZEER GOEDE EVOLUTIE	
	MANNEN	VROUWEN
ALS ESTHETISCHE CHIRURGIE IN DE TOEKOMST STEEDS GOEDKOPER ZOU WORDEN, DAN VIND IK DAT	46,3%	36,9%
ALS HET IN DE TOEKOMST MOGELIJK ZOU ZIJN OM HET VEROUDERINGSproces VAN DE HUID TEGEN TE HOUDEN DOOR STAMCELLEN TE INJECTEREN, DAN VIND IK DAT	47,9%	34,6%

Slechts in twee gevallen is er een significant houdingsverschil tussen mannen en vrouwen. Mannen vinden het iets positiever dan vrouwen moest esthetische chirurgie in de toekomst goedkoper worden. Ook het gebruik van stamcellen om de huid te verjongen kan op meer steun rekenen van mannen dan van vrouwen.

Verschil tussen de leeftijdscategorieën

	EEN EERDER GOEDE TOT ZEER GOEDE EVOLUTIE		
	< 20	20 - 50	> 50
ALS ESTHETISCHE CHIRURGIE IN DE TOEKOMST STEEDS GOEDKOPER ZOU WORDEN, DAN VIND IK DAT	33,1%	38,1%	57,1%
ALS HET IN DE TOEKOMST MOGELIJK ZOU ZIJN OM HET VEROUDERINGSproces VAN DE HUID TEGEN TE HOUDEN DOOR STAMCELLEN TE INJECTEREN, DAN VIND IK DAT	34%	34,2%	58,6%
ALS STEEDS MEER MENSEN IN DE TOEKOMST ESTHETISCHE INGEPEN Zouden ONDERGAAN, DAN VIND IK DAT	6,3%	14%	22,2%
ALS ESTHETISCHE CHIRURGIE IN DE TOEKOMST STEEDS MEER MAATSCHAPPELIJK AANVAARD ZOU WORDEN, DAN VIND IK DAT	24,8%	29,4%	45,5%

Voorals 50-plussers zouden het positief vinden moest esthetische chirurgie in de toekomst goedkoper worden. Ook het gebruik van stamcellen om het verouderingsproces van de huid tegen te gaan kan op aanzienlijk meer steun rekenen bij de 50-plussers. Bijna 60% zou dit een goede evolutie vinden, tegenover 34% bij de andere leeftijdscategorieën. We zijn toch wel verrast door dit grote verschil. Tegen de verwachtingen in staan ouderen dus meer open voor stamceltherapie.

HOE STA JE TEGENOVER DEZE UITSPRAKEN

In welke mate ga je akkoord met volgende uitspraken?

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	EERDER NIET AKKOORD TOT HELEMAAL NIET AKKOORD	VERSCHIL MAN/VROUW
ESTHETISCHE CHIRURGIE MOET TERUGBETAALD WORDEN DOOR HET ZIEKENFONDS.	18,8%	60,2%	V > M
MOMENTEEL MAG ELKE HUISARTS ESTHETISCHE INGREPEN UITVOEREN. DE TITEL VAN PLASTISCH CHIRURG ZOU OFFICIEEL ERKEND MOETEN WORDEN.	75,3%	13,2%	/
EEN PATIËNT ZOU VOOR HET ONDERGAAN VAN BEPAALDE ESTHETISCHE INGREPEN MINSTENS ÉÉN KEER MET EEN PSYCHOLOOG MOETEN PRATEN.	82,7%	8,2%	V > M

Ongeveer 60% vindt dat esthetische chirurgie niet terugbetaald moet worden door het ziekenfonds. Dit ondanks de vaststelling dat 57,4% esthetische chirurgie te duur vindt. De erkenning van plastisch chirurg als titel kan op heel veel steun rekenen. De vraag vermeldde duidelijk dat dit momenteel niet het geval is en dat vandaag ook een huisarts bepaalde esthetische ingrepen mag uitvoeren. De meerderheid wil duidelijk dat hier verandering in komt. Ook de stelling dat de patiënt bij bepaalde esthetische ingrepen minstens eenmaal met een psycholoog moet praten, kan op heel veel steun rekenen. Dit kan in verband gebracht worden met de vaststelling dat veel mensen esthetische chirurgie wel aanvaardbaar vinden, maar niet zomaar in elk geval en om gelijk welke reden. Men vindt dus ook dat bepaalde ingrepen niet zomaar uitgevoerd mogen worden zonder na te gaan of de verwachtingen van de patiënt realistisch zijn enzovoort. De vaststelling dat 'omdat ze psychologische problemen hebben' en 'om zich beter te voelen' goed scoren als we mensen vragen naar de redenen om een esthetische ingreep te ondergaan, wijst ook in deze richting.

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	EERDER NIET AKKOORD TOT HELEMAAL NIET AKKOORD	VERSCHIL MAN/VROUW
HET IS AANVAARDBAAR DAT MENSEN MET VRUCHTBAARHEIDSPROBLEMEN NAAR DE DOKTER STAPPEN.	95,8%	0,8%	V > M
HET IS AANVAARDBAAR DAT MENSEN EEN LEVEN LANG DURE GEZICHTSCRÈMES SMEREN OM ER JONGER UIT TE ZIEN.	44%	25,3%	V > M

HET IS AANVAARDBAAR DAT MENSEN MET DE ZIEKTE VAN PARKINSON BEHANDELD WORDEN MET EEN HERSENIMPLANTAAT.	82,1%	1,7%	/
---	-------	------	---

De overgrote meerderheid vindt het, zoals we ook verwacht hadden, aanvaardbaar dat mensen met vruchtbaarheidsproblemen naar de dokter stappen. Ook de behandeling van de ziekte van Parkinson met een hersenimplantaat is voor de meeste mensen aanvaardbaar. Beide behandelingen hebben net als esthetische chirurgie te maken met de maakbaarheid van de mens. Toch kan vooral medische begeleiding bij de voortplanting op veel meer steun rekenen dan esthetische chirurgie. Dat medisch begeleide voortplanting op veel steun kan rekenen, hadden we verwacht. Medisch begeleide voortplanting is welbekend en wordt algemeen aanvaard. Zoveel steun voor een behandeling met hersenimplantaten hadden we niet verwacht. Het gebruik van hersenimplantaten is nog vrij onbekend en de behandeling komt toch vrij ingrijpend over. Waarschijnlijk is het feit dat het om een medische ingreep gaat hier van doorslaggevend belang.

Ongeveer 34% is het eens met de stelling dat het beter is geen esthetische ingrepen te ondergaan omdat dit onnatuurlijk is. Als men dit over esthetische chirurgie zegt, kan men dat in principe ook over hersenimplantaten en vruchtbaarheidsbehandelingen zeggen. We vermoeden echter dat weinig mensen het eens zouden zijn met de stelling dat het beter is geen beroep te doen op medisch begeleide voortplanting omdat dit onnatuurlijk is.

Verschil tussen mannen en vrouwen

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	
	MANNEN	VROUWEN
ESTHETISCHE CHIRURGIE MOET TERUGBETAALD WORDEN DOOR HET ZIEKENFONDS.	15,8%	19,8%
EEN PATIËNT ZOU VOOR HET ONDERGAAN VAN BEPAALDE ESTHETISCHE INGREPEN MINSTENS ÉÉN KEER MET EEN PSYCHOLOOG MOETEN PRATEN.	77,5%	84,6%
HET IS AANVAARDBAAR DAT MENSEN MET VRUCHTBAARHEIDSPROBLEMEN NAAR DE DOKTER STAPPEN.	93,2%	96,7%
HET IS AANVAARDBAAR DAT MENSEN EEN LEVEN LANG DURE GEZICHTSCRÈMES SMEREN OM ER JONGER UIT TE ZIEN.	30,5%	49,2%

Bij deze vier stellingen bestaat er een significant verschil tussen mannen en vrouwen, het is telkens zo dat vrouwen meer akkoord zijn met de stelling dan mannen. Het opvallendst is misschien nog dat bijna de helft van de vrouwen het aanvaardbaar vindt dat men een leven lang dure gezichtscrèmes smeert om er jonger uit te zien. Van de mensen die esthetische chirurgie niet aanvaardbaar vinden, is de meerderheid ook niet te vinden voor een levenslang gebruik van gezichtscrèmes om er jonger uit te zien. De kleine groep die niet te vinden is voor esthetische chirurgie, maar wel voor gezichtscrèmes

heeft er dus waarschijnlijk geen probleem mee dat mensen er jonger en beter willen uitzien. Ze hebben wel problemen met esthetische chirurgie als middel om dat te bereiken.

Verskil tussen de leeftijdscategorieën

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD		
	< 20	20 - 50	> 50
ESTHETISCHE CHIRURGIE MOET TERUGBETAALD WORDEN DOOR HET ZIEKENFONDS.	17,1%	16,6%	27,3%
MOMENTEEL MAG ELKE HUISARTS ESTHETISCHE INGREPEN UITVOEREN. DE TITEL VAN PLASTISCH CHIRURG ZOU OFFICIEEL ERKEND MOETEN WORDEN.	54,1%	86,5%	85,8%
EEN PATIËNT ZOU VOOR HET ONDERGAAN VAN BEPAALDE ESTHETISCHE INGREPEN MINSTENS ÉÉN KEER MET EEN PSYCHOLOOG MOETEN PRATEN.	78,5%	84,9%	84,7%
HET IS AANVAARDBAAR DAT MENSEN EEN LEVEN LANG DURE GEZICHTSCRÈMES SMEREN OM ER JONGER UIT TE ZIEN.	33,2%	54,7%	37,3%

50-plussers zijn meer dan de andere leeftijdscategorieën te vinden voor terugbetaling van esthetische ingrepen door het ziekenfonds. Dat de titel plastisch chirurg erkend moet worden, vindt vooral bij de 20 tot 50-jarigen en 50-plussers steun. In beide groepen is meer dan 85% het hiermee eens, maar bij de < 20-jarigen is dit net geen 55% wat toch wel een opvallend verschil is. De 20 - 50-jarigen vinden het meer dan de andere leeftijdscategorieën aanvaardbaar dat men een leven lang gezichtscrèmes gebruikt om er jonger uit te zien. Dit is misschien niet geheel toevallig, het is waarschijnlijk ook deze groep die deze gezichtscrèmes het meest gebruikt.

ERVARING MET ESTHETISCHE CHIRURGIE

Ken je iemand in je nabije omgeving die al een esthetische ingreep onderging?

381 mensen of 57,1% geven aan iemand te kennen die een esthetische ingreep onderging. 215 mensen of 32,2% kennen niemand die een esthetische ingreep onderging. Ruim meer dan de helft kent dus iemand die esthetische chirurgie onderging, dit is veel meer dan wij verwacht hadden.

Heb je zelf al een esthetische ingreep ondergaan?

74 personen of 11,1% ondergingen zelf een esthetische ingreep. 520 personen of 78% ondergingen zelf geen ingreep. 73 personen of 10,9% vulden deze vraag niet in.

In vergelijking met andere vragen vult een vrij groot aantal mensen deze vraag niet in. Zeker gezien de aard van de vraag, kort en eenvoudig, is dit opmerkelijk.

De groep van mensen die zelf reeds een esthetische ingreep onderging bestaat uit 12,2% mannen en 87,8% vrouwen. Het zijn dus vooral vrouwen die esthetische ingrepen ondergaan.

De groep van mensen die zelf reeds een esthetische ingreep onderging bestaat uit 15,3% -20-jarigen, 29,2% 50-plussers en 55,6% mensen tussen 20 en 50 jaar.

Als we de houding van mensen die zelf reeds een esthetische ingreep ondergingen vergelijken met de houding van mensen die zelf geen ingreep ondergingen, springen nog een aantal significante verschillen in het oog.

	EERDER AKKOORD TOT HELEMAAL AKKOORD	
	ZELF REEDS INGREEP ONDERGAAN	ZELF GEEN INGREEP ONDERGAAN
MENSEN DIE EEN ESTHETISCHE INGREEP ONDERGAAN VOELEN ZICH NADIEN BETER IN HUN VEL.	77,1%	47,4%
HET IS BETER OM GEEN ESTHETISCHE INGREPEN TE ONDERGAAN, WANT DAT IS ONNATUURLIJK.	16,4%	37,5%
ER ZIJN TE VEEL RISICO'S VERBONDEN AAN ESTHETISCHE CHIRURGIE.	31,5%	52,7%
HET RESULTAAT VAN ESTHETISCHE CHIRURGIE IS MOOI.	48,7%	25,2%
HET IS BETER JEZELF TE AANVAARDEN ZOALS JE BENT.	41,1%	70,1%
OM HUN CARRIÈRE OF RELATIE EEN NIEUWE IMPULS TE GEVEN	33,9%	20,3%
OM ER JONGER OF BETER UIT TE ZIEN	69,9%	47%
ONDER DRUK VAN HUN PARTNER	20,6%	14,5%
OM ZICH BETER TE VOELEN	88,8%	73,8%
ALS ESTHETISCHE CHIRURGIE IN DE TOEKOMST STEEDS GOEDKOPER ZOU WORDEN, DAN VIND IK DAT	66,2%	36%
ALS HET IN DE TOEKOMST MOGELIJK ZOU ZIJN OM HET VEROUDERINGSproces VAN DE HUID TEGEN TE HOUDEN DOOR STAMCELLEN TE INJECTEREN, DAN VIND IK DAT	62,2%	35,1%
ALS STEEDS MEER MENSEN IN DE TOEKOMST ESTHETISCHE INGREPEN Zouden ONDERGAAN, DAN VIND IK DAT	32,9%	9,3%
ALS ESTHETISCHE CHIRURGIE IN DE TOEKOMST STEEDS MEER MAATSCHAPPELIJK AANVAARD ZOU WORDEN, DAN VIND IK DAT	62,2%	26,1%
ESTHETISCHE CHIRURGIE MOET TERUGBETAALD WORDEN DOOR HET ZIEKENFONDS.	37,9%	16%
MOMENTEEL MAG ELKE HUISARTS ESTHETISCHE INGREPEN UITVOEREN. DE TITEL VAN PLASTISCH CHIRURG ZOU OFFICIEEL ERKEND MOETEN WORDEN.	81,9%	74,1%
EEN PATIËNT ZOU VOOR HET ONDERGAAN VAN BEPAALDE	61,6%	85,6%

ESTHETISCHE INGREPEN MINSTENS ÉÉN KEER MET EEN PSYCHOLOOG MOETEN PRATEN.		
HET IS AANVAARDBAAR DAT MENSEN EEN LEVEN LANG DURE GEZICHTSCRÈMES SMEREN OM ER JONGER UIT TE ZIEN.	53,4%	42,7%

Mensen die zelf reeds een esthetische ingreep ondergingen, zijn er opvallend meer van overtuigd dat men zich na een esthetische ingreep beter voelt. Waarschijnlijk kunnen we daaruit afleiden dat ze zelf best tevreden waren na hun ingreep. Ook de stelling dat het resultaat van esthetische chirurgie mooi is, kan op meer steun rekenen van mensen die zelf reeds een ingreep ondergingen. Men is het met deze stelling echter minder eens dan met de stelling dat men zich na een esthetische ingreep beter voelt.

Met de stellingen dat het beter is om geen esthetische ingreep te ondergaan omdat er te veel risico's aan verbonden zijn of omdat het onnatuurlijk is, zijn mensen die zelf geen ingreep ondergingen meer akkoord. Dit valt binnen de verwachtingen.

Mensen die zelf reeds een ingreep ondergingen, vinden het veel positiever dat esthetische chirurgie in de toekomst goedkoper zou worden, ze spreken zich ook veel duidelijker uit voor de maatschappelijke aanvaarding van esthetische chirurgie. Zij zijn ook meer akkoord met het gebruik van stamcellen om het verouderingsproces van de huid tegen te gaan. Al deze stellingen worden door meer dan de helft beschouwd als een goede evolutie. De stelling dat in de toekomst meer en meer mensen een ingreep zouden ondergaan vindt ook meer steun bij mensen die zelf reeds een ingreep ondergingen, maar wel minder dan 50%.

Mensen die zelf reeds een ingreep ondergingen, vinden iets meer dan anderen dat plastisch chirurg als titel beschermd moet worden. Er zijn ook meer mensen die een ingreep ondergingen die akkoord zouden zijn met terugbetaling van esthetische ingrepen door het ziekenfonds, maar het blijft een minderheid. Opvallend is dat de stelling dat de patiënt voor bepaalde esthetische ingrepen minstens één keer met een psycholoog zou moeten praten op meer steun kan rekenen bij mensen die zelf geen ingreep ondergingen.

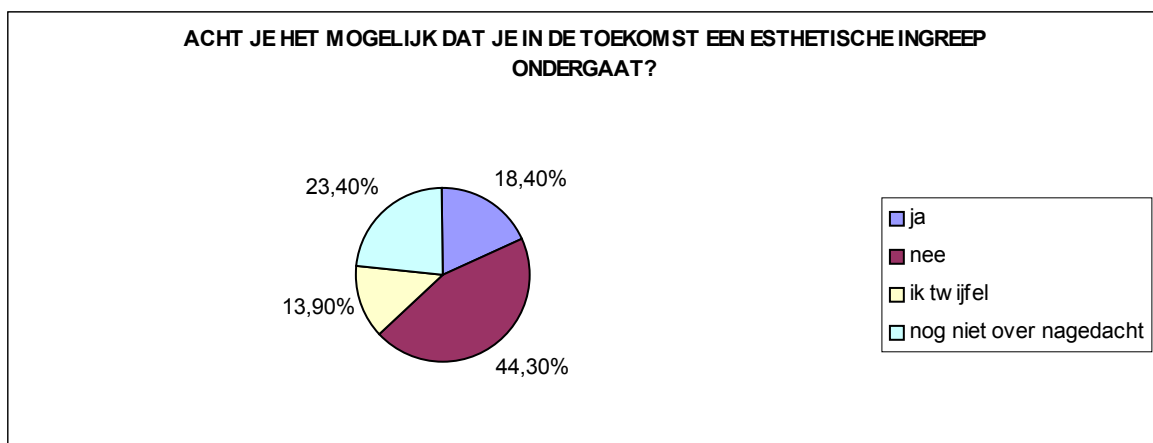
Indien ja, aan wie heb je dit verteld? Bij deze vraag mag je verschillende opties aanduiden.

Zoals reeds aangegeven bevestigden 74 personen dat zij zelf reeds een esthetische ingreep ondergingen, 2 van hen beantwoordden deze vraag niet. Van de 72 personen die deze vraag wel beantwoordden, stellen 5 personen (6,9%) dat zij niemand op de hoogte brachten van de esthetische ingreep die ze ondergingen. Familie wordt het vaakst op de hoogte gebracht, in 81,9% van de gevallen. De familie wordt gevolgd door vrienden (75%) en partner (69,4%). Slechts 28 personen of 38,9% informeerden hun collega's over de esthetische ingreep, dit ligt binnen de lijn van onze verwachtingen. De Maakbare Mens vzw had verwacht dat de partner hier bovenaan zou staan. Het feit dat partner pas na familie en vrienden komt, kan wellicht verklaard worden doordat een aantal mensen geen partner heeft of hun partner bij de familie rekent.

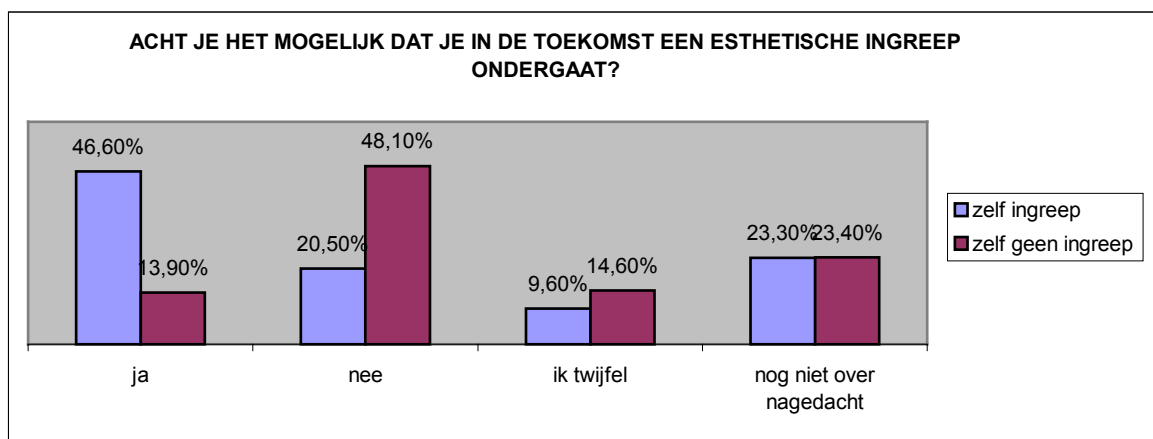
De overgrote meerderheid van de mensen die een esthetische ingreep laten uitvoeren, brengen hun familie en/of vrienden hiervan op de hoogte. Daarnaast blijkt bijna 7% de ingreep toch voor iedereen geheim te houden. Dit percentage verbaast De Maakbare Mens vzw toch wat, wij hadden het aantal mensen dat niemand in vertrouwen neemt lager ingeschat.

Acht je het mogelijk dat je in de toekomst (opnieuw) een esthetische ingreep ondergaat?

- Nee 44,3%
- Ik heb daar nog niet over nagedacht 23,4%
- Ja 18,4%
- Ik twijfel 13,9%

Als we het verschil tussen mensen die reeds een ingreep ondergingen en mensen die zelf geen ingreep ondergingen bekijken, zien we dat beide groepen ongeveer even vaak antwoorden dat ze twijfelen of dat ze er nog niet hebben over nagedacht. Interessanter is dat veel meer mensen die zelf reeds een ingreep ondergingen ja antwoorden. We vermoeden dat zij dit niet allemaal werkelijk zullen doen. Door het feit dat ze reeds een ingreep achter de rug hebben, valt een eerste drempel weg.

46,6% van de personen die zelf reeds een ingreep ondergingen, geeft aan in de toekomst opnieuw een ingreep te willen ondergaan. Van de personen die zelf geen ingreep ondergingen, wil 13,9% in de toekomst een ingreep laten uitvoeren.

Hoe vaak heb je naar televisieprogramma's zoals *The Wellnesskliniek* (VTM) en *Beautiful* (VT4) gekeken?

- Nooit 20,2%
- Eenmaal 26,4%
- Meerdere keren 50,3%
- Altijd 3,2%

Ongeveer de helft van de mensen keek meerdere keren naar één van de televisieprogramma's over esthetische chirurgie.

Indien je éénmaal of meerdere keren naar deze programma's keek, wat vond je ervan?

- Eerder slecht tot heel slecht 48,8%
- Eerder goed tot heel goed 24,6%

Jongeren kijken volgens onze gegevens net iets meer naar deze programma's dan ouderen, maar het verschil is miniem. We kunnen wel zeggen dat vrouwen meer dan mannen naar deze programma's kijken. 34,4% van de mannen zegt nooit naar één van deze programma's gekeken te hebben, tegenover 14,6% van de vrouwen. 4,2% van de vrouwen keek altijd, bij de mannen is dit zelfs minder dan 1%.

WELKE INGREEP KIEZEN MENSEN ZELF?

Stel je krijgt de kans om volledig gratis, pijnloos en in alle privacy een esthetische ingreep te laten uitvoeren door een gerenommeerde én erkende plastische chirurg. Je mag zelf kiezen welke ingreep je laat uitvoeren.

Indien je die kans zou krijgen, welke esthetische ingreep zou jij dan laten uitvoeren?

Hierbij werden 20 esthetische ingrepen als keuzemogelijkheid vermeld en bijkomend de optie om een andere ingreep te vermelden die niet in de lijst staat. De lijst bestaat uit zwaardere en minder zware ingrepen in een willekeurige volgorde opgesomd.

LIPOSUCTIE	27	4%
------------	----	----

BORSTVERKLEINING	12	1,8%
BORSTVERGROTING	11	1,6%
FACELIFT	16	2,4%
ANTIRIMPELBEHANDELING MET BOTOX	7	1%
DEFINITIEVE ONTHARING (OKSELS, BENEN, BOVENLIP)	67	10%
WIT MAKEN TANDEN	48	7,2%
NEUSCORRECTIE	14	2,1%
VERWIJDEREN LITTEKENS	27	4%
PREVENTIE HAARVERLIES (KAALHEID TEGENGAAN)	13	1,9%
OOGLIDCORRECTIE (VB WALLEN)	21	3,1%
KINCORRECTIE	7	1%
VERWIJDEREN SPATADERS	37	5,5%
OORCORRECTIE (VB UITSTAANDE OREN)	7	1,0%
BEHANDELING VAN STRIEMEN (VB NA ZWANGERSCHAP)	14	2,1%
ANTITRANSPIRATIEBEHANDELING	11	1,6%
TANDCORRECTIE (VB RECHTZETTEN SCHEVE TANDEN)	40	6%
HAARIMPLANT	1	0,1%
VERWIJDEREN BIERBUIK	8	1,2%
BOTOXINSPUITING VOOR MEER SPIEREN	2	0,3%
ANDERE	58	8,7%

De vijf meest gekozen behandelingen:

1. Definitieve ontharing
2. Wit maken van de tanden
3. Tandcorrectie (vb rechtzetten scheve tanden)
4. Verwijderen spataders
5. Verwijderen littekens + Liposuctie

Het succes van de nummer 1 en 2 is vermoedelijk te wijten aan het feit dat dit vrij eenvoudige ingrepen zijn die binnen de maatschappij op weinig weerstand stuiten. Tandcorrectie, verwijderen

spataders en verwijderen littekens zijn zwaardere ingrepen, maar ze worden ook algemeen maatschappelijk aanvaard.

Wat opvalt is de afwezigheid van ingrepen zoals borstvergroting, facelift,... Ingrepen die bekend zijn en sterk geassocieerd worden met esthetische chirurgie, maar ze zijn vrij ingrijpend en louter verfaaiend.

De vijf minst populaire behandelingen:

1. Haarimplant
2. Botoxinspuiting voor meer spieren
3. Oorcorrectie
4. Kincorrectie + Antirimpelbehandeling met botox
5. Verwijderen bierbuik

Als we naar de minst populaire behandelingen kijken, zien we dat daar behandelingen bij zijn die vermoedelijk eerder mannen aanspreken (meer spieren en verwijderen bierbuik). Moesten mannen meer vertegenwoordigd zijn, dan zouden deze behandelingen misschien iets meer gekozen worden. Oorcorrectie is enkel voor een specifieke groep van mensen van toepassing. Enkel de antirimpelbehandeling met botox hadden wij niet in dit lijstje verwacht. Niet enkel omdat de behandeling op zich vrij eenvoudig is, maar ook omdat de schoonheidsindustrie er veel aandacht aan besteedt.

HOE TEVREDEN ZIJN MENSEN MET HUN UITERLIJK EN HOE GELUKKIG ZIJN ZE?

Hoe tevreden ben je met je uiterlijk?

▪ heel ontevreden	7 personen	1%
▪ ontevreden	14 personen	2,1%
▪ eerder ontevreden	55 personen	8,2%
▪ neutraal	99 personen	14,8%
▪ eerder tevreden	169 personen	25,3%
▪ tevreden	163 personen	24,4%
▪ heel tevreden	33 personen	4,9%

14,7% plaatst zichzelf in de categorie van eerder ontevreden tot heel ontevreden. 53,8% plaatst zichzelf in de categorie van eerder tevreden tot heel tevreden. Er zijn 7 personen die heel ontevreden zijn met hun uiterlijk, tegenover 31 personen die heel tevreden zijn met hun uiterlijk

Hoe gelukkig ben je in het algemeen?

- heel ongelukkig 1 persoon 0,1%
- ongelukkig 9 personen 1,3%
- eerder ongelukkig 24 personen 3,6%
- neutraal 71 personen 10,6%
- eerder gelukkig 138 personen 20,7%
- gelukkig 225 personen 33,7%
- heel gelukkig 67 personen 10%

6,4% plaatst zichzelf in de categorie van eerder ongelukkig tot heel ongelukkig. 63,2% plaatst zichzelf in de categorie van eerder gelukkig tot heel gelukkig. De meeste mensen, meer dan 50%, beschrijven zichzelf als eerder gelukkig of gelukkig. Er is maar 1 persoon die zichzelf als heel ongelukkig beschrijft tegenover 67 personen die zichzelf als heel gelukkig beschrijven.

	EERDER TEVREDEN TOT HEEL TEVREDEN MET ZIJN/HAAR UITERLIJK	EERDER GELUKKIG TOT HEEL GELUKKIG
ZELF INGREEP ONDERGAAN	53,6%	68,8%
ZELF GEEN INGREEP ONDERGAAN	69,6%	81,9%

In beide gevallen is er een significant verschil tussen mensen die reeds een ingreep ondergingen en mensen die zelf geen ingreep ondergingen. Mensen die geen ingreep ondergingen, zijn gelukkiger en meer tevreden met hun uiterlijk.

ACHT JE HET MOGELIJK DAT JE IN DE TOEKOMST EEN ESTHETISCHE INGREEP ONDERGAAT	EERDER TEVREDEN TOT HEEL TEVREDEN MET ZIJN/HAAR UITERLIJK	EERDER GELUKKIG TOT HEEL GELUKKIG
JA	58,1%	72,8%%
NEE	74,4%	86,2%

Mensen die in de toekomst een esthetische ingreep willen ondergaan, zijn minder tevreden met hun uiterlijk en minder gelukkig dan mensen die in de toekomst geen esthetische ingreep willen ondergaan. Enkel het verschil op vlak van tevredenheid met het uiterlijk is significant.